

TILSYNSRAPPORT

Vuggestuen Luna
Vuggestue
Grønlands Torv 2, 9210
99823206 /99823206

Dato for tilsyn: 11-10-2021
Dato godkendt: 12-11-2021
Godkendt af: Britta Malgo Andersen
Rapporten er dannet den: 11-09-2023

Område

Seminariekvarteret

Deltagere

Lone, Pædagog
Dorte, Pædagog
Gitte Møller, Pædagogisk leder
Kim Peter Tuelund, Dagtilbudsleder
Christina, Forældrebestyrelsesformand
Britta Malgo Andersen, Tilsynsførende

Pædagogisk personale omtales i det efterfølgende som "pp"

Pædagogisk leder omtales i det efterfølgende som "pl"

Forældrerepræsentant omtales i det efterfølgende som "fb"

Læsevejledning

Denne rapport afspejler tilsynspraksis gældende for dagtilbud 0-6 års området i Aalborg Kommune. Centralt for det pædagogiske tilsyn er, at det sker ud fra en kontrol- og udviklingsorienteret tilgang, med det formål at understøtte den fortsatte kvalitetsudvikling i dagtilbuddet. Tilsynet sker hvert 2. år.

Der henvises til Koncept for pædagogisk tilsyn- på det samlede 0-6 års område Aalborg Kommune:

<https://www.aalborg.dk/media/12621662/koncept-for-paedagogisk-tilsyn.pdf>

Rapporten indeholder dels elementer fra dialog, observation og eventuelle udviklingspunkter.

Dialogen tager afsæt i temaerne: Det fælles pædagogiske grundlag, Tidlig opsporing, Sociale fællesskaber der rykker, Sprog, Sundhed og Overgange.

Observationen knytter sig særligt til temaet Sprog.

Udviklingspunkter fremsættes af den samlede deltagerkreds.

Ud fra ovenstående vurderes arbejdet og indsatserne med temaerne ud fra et vurderingsgrundlag bestående af vurderingskriterie(r) for det enkelte tema, og indplaceres efterfølgende på følgende niveauer:

Fuldstændig opfyldelse

Der er ingen væsentlige bemærkninger - Kræver ikke, at der præsteres ekstraordinært, men angiver, at kriteriet er fuldt ud opfyldt.

Omfattende opfyldelse

Der er få mindre væsentlige bemærkninger - Indsatsen tilpasses i forhold til de bemærkede områder.

Delvis opfyldelse

Der er få væsentlige bemærkninger - Indsatser tilpasses i forhold til de bemærkede områder.

Begrænset opfyldelse

Der er væsentlige bemærkninger - Der er behov for en ny indsats på de bemærkede områder.

Utilstrækkelig opfyldelse

Der er adskillige væsentlige bemærkninger - På de bemærkede områder skal ny indsats iværksættes.

Endeligt sammenfatter konklusionen det centrale for tilsynets indhold.

Konklusion fra tilsynet

Generelt:

Det vurderes generelt, at der arbejdes med den lov- og forvaltningsmæssige ramme for alle temaer. På baggrund af den beskrevne pædagogiske læreplan, observation og tilsynsdialog efterlades der indtryk af, at der arbejdes bevidst med afsæt i Det fælles pædagogiske grundlag og den beskrevne pædagogiske læreplan. Det vurderes, at der er overensstemmelse mellem den beskrevne pædagogiske læreplan, observation og tilsynsdialog.

Der efterlades indtryk af, at der arbejdes ud fra et højt fagligt niveau ift. at skabe en pædagogisk praksis, med fokus på børns trivsel og læring gennem hele dagen. Dette såvel i de daglige rutiner, planlagte aktiviteter som i børns selvorganiserede lege.

Der efterlades indtryk af, at der arbejdes med en høj faglig bevidsthed ift. at arbejde i mindre grupper af børn og pp. Der arbejdes fx i zoneopdeling og med at styrke relationerne mellem børn og pp samt børnene imellem.

Der efterlades indtryk af, at der arbejdes forebyggende og med en høj faglig bevidsthed ift. at arbejde med tidlig opsporing. Der arbejdes med udgangspunkt i det enkelte barns trivsel og udvikling. Der gøres faglige overvejelser over, hvordan der bedst muligt støttes op om det enkelte barn. Dette foregår i et tæt samarbejde med forældrene og tværprofessionelle samarbejdspartnere, ved behov.

Tilsynet peger på følgende udviklingspunkter:

- Der kan med fordel arbejdes videre med at reflektere over pædagogisk praksis i relation til det fælles pædagogiske grundlag jf. Dagtilbudslovens §8 herunder arbejdet med barnesyn, pædagogiske læringsmiljøer, leg og læring.
- Der kan med fordel arbejdes videre med etablering af en evalueringskultur som en del af arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer jf. Dagtilbudslovens §9 stk. 2.

Dialogspørgsmål

---

1 - Dagtilbuddets forberedelse forud for tilsyn

1.1 - Hvordan er der arbejdet med forberedelse forud for tilsynet?

Besvarelse

Der fortælles: at hele personalegruppen har været inddraget i evaluering og justering af den styrkede pædagogiske læreplan. Det er foregået med individuel besvarelse, drøftelser på pædagogiske stuemøder og på personalemøder.

Koncept for pædagogisk tilsyn har været tilgængeligt på personalestuen og har været drøftet i personalegruppen.

Forældrebestyrelsen har fået tilsendt materialet.

---

2 - Observation for temaet sprog- med inspiration fra Læringmiljømodellen

Centralt for børns sprogtilgængeligheder er, at:

Læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale.

Det pædagogiske personale er bevidste om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene. Børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

2.1 - Processer

Der observeres på gensidige interaktioner.

A). Hvordan henvender pædagogisk personale sig til børnene.

B). Hvordan sætter pædagogisk personale ord på det, der sker i rutinesituationer og aktiviteter.

Besvarelse

Pp benævner børnene med navn.

Pp inddrager børnene i dialog siger fx: vil i være med til at bygge "det seje colosseum"?

Pp benævner, sætter ord på barnets og egne handlinger, på barnets følelser, på maden.

Pp følger barnets initiativ i dialogen og gentager efter barnet og sætter flere ord på, fx siger barnet: sove: pp siger ja den skal sove. Den ligger på maven, sådan nu ligger den på ryggen.

Pp anviser og guider siger fx: ej ikke kaste, du kan trille bolden.

Pp guider barnet siger fx: x kan du række den til y, det var lige y der legede med den.

Pp anerkender det barnet laver siger fx: det ser fint ud, ej hvor er det flot.

Pp sætter ord på barnets handlinger siger fx: du vinker også x.

Pp guider med fælles besked siger fx: er i klar til at spise?, så skal vi sidde på vores pladser.

Pp guider det enkelte barn siger fx: x du kan sidde på bænket. Y du kan sidde ved siden af p, skal jeg hjælpe dig?.

Pp anviser med ord og fagter, ryster fx på hovedet og siger ikke putte den i munden.

Der er dialog om måltidet fx siger pp: der er æble, banan og kiwi.

Pp sætter ord på barnets handlinger siger fx: du smuldre lige din rugbrød, vil du ikke have mere?.

Pp inddrager barnet i fællesskabet siger fx: så kan du prøve at være med og have en hagesmæk på.

Pp sætter ord på barnets følelser siger fx: nu bliver du så træt af at der ikke er flere bananer.

Pp sætter ord på egne handlinger siger fx: jeg går lige ud og henter kludene.

Fx tæller pp glassene sammen med børnene, da de sættes på bordet.

Pp italesætter børnefællesskabet. Siger fx: se så er x her i dag, han starter på Bamsestuén.

Henvendt til nyt barn siger pp: se lige børnene spiser.

I dialogen med børnene anvendes øjenkontakt og berøring.

Fx synges der sange med fagter, der ses tegn på genkendelse hos børnene, der laver fagter og klapper efter sangen.

Pp sætter ord på afslutning af samlingen siger fx sidste sang, så kan i komme ned og lege.

Pp sætter ord på barnets følelser siger fx: det er lidt svært at sige farvel til mor i dag.

Et barn begynder at vise tegn på gerne at ville fra bordet: Pp anviser med ord og berøring at barnet skal blive siddende ved bordet, og pp tager barnet over til sig. Barnet vrider sig og giver tegn til at det gerne ned på gulvet. Anden pp siger til pp, det er ok at barnet kommer fra bordet.

2.2 - Læreplan

Der observeres på sammenhængen mellem dagtilbuddets beskrevne intentioner i læreplanen ift. temaet kommunikation og sprog og de fysiske rammer.

- A). Hvordan bidrager indretningen af det fysiske læringsrum til understøttelse af:
    børnenes sproglige udvikling
    interaktioner børnene imellem?
- B). Hvordan er sprogunderstøttende materialer tilgængelige for børnene?

Besvarelse

Der observeres sprogunderstøttende på væggene fx bogstaver, billeder med navn, form og farver, billeder af dyr og frugter. En del af dette ses i voksenhøjde.

Der observeres bøger tilgængelige og udstillede på en hylde.

På info tavle er der fx skrevet fokus ord der øves.

2.3 - Børneperspektiv

Der observeres på, hvordan sprogbrug tilpasses det enkelte barn og den samlede børnegruppe

- A). Hvordan taler pædagogisk personale med børnene om børnenes oplevelser og ideer?
- B). Hvordan skifter pædagogisk personale mellem tale- og lytteposition?

Besvarelse

Pp skifter mellem tale og lytteposition.

Pp gentager ord efter barnet, og hvis der er noget pp ikke forstår siges der fx: jeg tror ikke lige jeg forstår hvad du mener.

Pp stiller spørgsmål til barnet, og taler videre ud fra det barnet har sagt. Fx en sang om at have ting i lommerne. Et barn siger maven, pp siger har du æblet i maven, så synger vi at vi har maverne fulde af æbler.

Der øves turtagning og pp sprøger børnene på skift: hvad skal vi synge der er i lommerne nu.

Pp spørger barnet: hvad kunne du tænke dig?. Barnet peger, pp siger: du vil gerne have banan. Barnet siger: nej kiwi. Pp gentager efter barnet siger: du vil have kiwi.

Pp spørger barnet: vil du have mere eller er du færdig?.

På den ene stue ses det at der anvendes babytegn sammen med at der siges "færdig", er du færdig med at spise?

Pp er i dialog med barnet siger fx har du haft en god weekend x?

Der tales om børnefællesskabet pp siger fx: ja x er her også.

2.4 - **Strukturer**

Der observeres på organisering og muligheder for arbejdet med sprogmiljøer.

A). Hvordan er fordelingen af børn og pædagogisk personale?

B). Hvordan gives der mulighed for, at børnene kan indgå i mindre fællesskaber?

Besvarelse

Observationen er foretaget den 4-10-2021 kl. 8.15-9.15. Der er observeret hos hhv Ællingestuen, Bamsestuen og Kyllingestuen.

På Ællingestuen observeres 4 b og 2 pp som sidder på en madras og bygger mm. 2 b og 1 pp er i rummet ved siden af. Der gøres klar til formiddagsmad, der ryddes op og findes stole frem til bordene.

Der er 1 pp og 4 børn i på den lille Ællingestue som skal arbejde med sproget.

På Bamsestuen er 4 børn og 2 pp, de sidder rundt om bordet og er i gang med at spise formiddagsmad. Der er indkøring af et nyt barn, som har forældre med.

På Kyllingestuen er 5 børn og 2 pp. Der er indkøring af nye børn som har forældre med.

Observationen er foretaget i forbindelse med formiddagsmad og samling. Børn og pp er fordelt på stuerne og i forbindelse med måltidet ved to borde på to af stuerne og 1 bord på en stue.

Der observeres en rolig stemning på stuerne, hvor pp er nærværende og i dialog med børnene. I dialogen ses ligeledes at der tages udgangspunkt i det der optager barnet.

---

3 - Det fælles pædagogiske grundlag

Pædagogiske Læringsmiljøer

Med afsæt i arbejdet med Det fælles pædagogiske grundlag, føres der tilsyn med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Desuden føres der tilsyn med, om der tages højde for børnenes perspektiver, og at den børneinitierede leg fremmes af det pædagogiske personale, der ligeledes værner om børnenes initiativer, fantasi og virkelyst.

Pædagogisk læreplan §8 og §9

Med afsæt i arbejdet med Det fælles pædagogiske grundlag, føres der tilsyn med, hvordan der i dagtilbuddet tages udgangspunkt i den pædagogiske læreplan som ramme for det pædagogiske arbejde og alle børns læring, herunder i arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer. Ligeledes føres der tilsyn med arbejdet med den pædagogiske læreplan og evalueringskultur i dagtilbuddet.

3.1 - **Pædagogiske Læringsmiljøer**

Når der arbejdes med børns læring gennem hele dagen:

A). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med, at det pædagogiske læringsmiljø tager udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag

B). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med pædagogiske læringsmiljøer, der omfatter:

- ◦ Planlagte aktiviteter
- Daglige rutiner

- Børneinitierede aktiviteter

C). Hvordan rammesættes leg, således, at børnene inddrages i udformning og udvikling af leg?

Besvarelse

A, B og C

Der arbejdes med det fælles pædagogiske grundlag: Barnesyn, Pædagogiske læringsmiljøer, Leg og læring:

Fx ved at have fokus på de pædagogiske læringsmiljøer på den nyetablerede legeplads. Legepladsen er blevet opdelt i tre zoner, som på skift benyttes af de tre stuer. Der er fokus på, at læringsmiljøerne inviterer til forskellige aktiviteter ligesom der tages udgangspunkt i børneperspektivet. Der er fx taget udgangspunkt i barnet optagethed og interesse ifb. at etablere plantekasser i "den nye Have" (se billede). Ligesom der er anskaffet gynger som børnene selv kan gynge og kravle op på.

Fx ved at der er et særligt fokus på at arbejde med et fagligt, pædagogisk indhold i daglige rutiner som måltider, bleskift og puttesituationen.

Der arbejdes i en vekselvirkning mellem planlagte aktiviteter, daglige rutiner og børneinitierede aktiviteter.

Der arbejdes med en fast struktur i dagligdagen, som børnene kender og følger.

Der arbejdes på tværs af stuer og alder. Der arbejdes i mindre grupper og laves aktiviteter ud fra det enkelte barns/børnegruppens behov. Fx ift. at styrke relationer mellem børnene eller der arbejdes med en særlig pædagogisk indsats. Pp justerer sig ud fra de tre læringsrum ift. at understøtte barnets udvikling, trivsel og dannelse.

Der arbejdes med at give legen og børns selvorganiserede aktiviteter betydelig plads i hverdagen:

Fx ved at have fokus på at følge og støtte op om barnets initiativer i legen.

Fx ved at følge barnets spor og tilrettelægge læringsmiljøer, som tager udgangspunkt i det barnet viser. Ved at være opmærksomme på ikke at afbryde barnet i leg, men vente til at der kommer et naturligt skifte i legen, som giver mulighed for, at pp guider barnet videre til en planlagt aktivitet eller daglig rutine.

Vurdering: Omfattende opfyldelse

3.2 - Pædagogisk læreplan §8 og §9

A). Giv praksis eksempler på, hvordan der arbejdes med den pædagogiske læreplan, herunder sammenhængen mellem læreplanstemaerne.

B). Hvordan arbejdes der med pædagogisk dokumentation som en del af den løbende evaluering, herunder inddragelse af børneperspektivet?

C). Hvordan arbejdes der ledelsesmæssigt med rammer for løbende evaluering, med henblik på udvikling af læringsmiljøer?

Besvarelse

A, B og C

Der arbejdes med den pædagogiske læreplan som ramme for det pædagogiske arbejde:

Fx ved at have fokus på at arbejde med læreplanstemaerne og sammenhæng mellem disse som beskrevet i "kartoffelprojektet" i Den nye Have" (se billede). Der arbejdes med omskiftelige pædagogiske læringsmiljøer, der både kan være spontane og planlagte. Der tages udgangspunkt i barnets spor. Der arbejdes med flow i læreplanstemaerne fx i hverdags aktiviteterne, ligesom der arbejdes med udgangspunkt i traditioner og højtider.

Der arbejdes med udvikling af en evalueringskultur som en del af arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer:

Fx ved at der arbejdes med evaluering og justering af den pædagogiske praksis i daglig sparring, på pædagogiske stuemøder og personalemøder. Der arbejdes fx med aktionslæring og tages udgangspunkt i trivselsevalueringerne når de pædagogiske læringsmiljøer tilrettelægges. Der arbejdes med selvevaluering og refleksions spørgsmål over den pædagogiske praksis.

Vurdering: Omfattende opfyldelse

3.3 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Tilsynet peger på følgende udviklingspunkter:

Der kan med fordel arbejdes videre med at reflektere over pædagogisk praksis i relation til det fælles pædagogiske grundlag jf. Dagtilbudslovens §8 herunder arbejdet med barnesyn, pædagogiske læringsmiljøer, leg og læring.

Der kan med fordel arbejdes videre med etablering af en evalueringskultur som en del af arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer jf. Dagtilbudslovens §9 stk. 2.

3.1

---

4 - Tidlig Opsporing

I Aalborg Kommune er der på tværs af Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen fokus på forebyggelse samt tidlig indsats. I den forbindelse arbejdes der med en fælles metode for tidlig opsporing på 0-6 års området. Arbejdet med tidlig opsporing og heraf eventuel indsats, sker i et samarbejde mellem forældre og dagtilbud. Med dette udgangspunkt føres der tilsyn med, hvordan der arbejdes med tidlig opsporing og hvordan der samarbejdes med forældre, og eventuelt tværprofessionelt, om børns trivsel.

4.1 - A). Hvordan inddrager I børne- og forældreperspektivet i forbindelse med trivselsevalueringerne?

B). Hvordan justerer I pædagogiske læringsmiljøer på baggrund af egne og fælles refleksioner i forbindelse med trivselsevalueringerne?

C). Hvordan samarbejder I tværprofessionelt ved ekstra opmærksomhed eller bekymring ift. et barns trivsel?

Besvarelse

A, B og C

Der arbejdes med tidlig opsporing og justering af de pædagogiske læringsmiljøer:

Fx ved at alle børn trivselsevalueres 2 gange årligt. Det enkelte barns trivsel drøftes systematisk på pædagogiske stuemøder. Der er et tæt samarbejde med forældrene ift. barnets trivsel. Der er fokus på at tage "de små ting" i opløbet og på at have forældrene med i processen omkring barnets trivsel og udvikling. Der arbejdes med primærpædagog. Det er primærpædagog, som fx står for de daglige tilbagemeldinger ift. barnets dag. Ligesom det er primærpædagog, evt. sammen med pædagogisk leder, der deltager i møder med forældrene. Foruden de fastlagte møder, indkaldes forældrene til møde ved behov.

Fx ved at trivselsevalueringerne anvendes til at tilrettelægge og justere i de pædagogiske læringsmiljøer. Der tages udgangspunkt i, at understøtte det enkelte barns trivsel, udvikling og læring bedst muligt. Pp er opmærksom på at justere sig ift. det barnet har brug for og ud fra de tre læringsrum.

Ved behov samarbejdes der med tværprofessionelle samarbejdspartnere. Der er opmærksomhed på at inddrage tværprofessionelle samarbejdspartnere hurtigt, og i god tid, fx inden et barn skal starte i børnehave.

Fb fortæller: at der opleves et godt samarbejde mellem pp og forældre og at der bliver taget godt imod det forældrene kommer med.

4.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Fuldstændig opfyldelse

---

5 - Sociale fællesskaber der rykker

Aalborg Kommune er der fastsat fælles principper for arbejdet med inklusion, der understreger, at inklusion handler om alle børn. De fælles principper er et vigtigt bidrag til omsætningen af ny dagtilbudslov og realiseringen af den styrkede pædagogiske læreplan. Arbejdet med inklusion tager udgangspunkt i principperne om børns aktive deltagelse i sociale fællesskaber, samarbejde og helhedsorientering samt fokus på udvikling.

På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan dagtilbuddet tilrettelægger praksis ud fra en fælles forståelse af begrebet inklusion, når der arbejdes med udvikling af pædagogiske læringsmiljøer og sociale fællesskaber der rykker.

- 5.1 - A). Hvordan organiserer I børnefællesskaber med plads til forskellighed, hvor alle børn har mulighed for aktiv deltagelse og hvor der er fokus på barnets ressourcer?
- B). Hvordan undersøger I barnets egen oplevelse af at være inkluderet?
- C). Hvordan samarbejder I med forældre om det enkelte barns oplevelse af at være en del af børnefællesskabet?

Besvarelse

A, B og C

Der arbejdes med sociale fællesskaber som en del af det pædagogiske læringsmiljø:

Fx ved at italesætte børnefællesskabet og arbejde med forskellige kulturer. Der er opmærksomhed på, at italesætte børnenes ressourcer og forskelligheder. Der er fokus på, at børnene er inkluderet i fællesskabet, at de har øje for hinanden og at de lærer af hinanden. Der er opmærksomhed på, at italesætte det enkelte barns initiativ og invitere andre børn med ind i legen.

Fx ved at arbejde i mindre grupper af børn. Ved at give mulighed for at lave aktiviteter og lege på tværs af grupper, med udgangspunkt i det enkelte barn og børnegruppens behov og initiativer.

Der undersøges på barnets egen oplevelse af at være inkluderet. Fx ved at se på om barnet føler sig som en del af fællesskabet og ved at se, at børnene bliver glade for at se hinanden. Der fortælles, at børn og forældre ved hvem hinanden er og der beskrives en god tone mellem forældrene, som smitter af på børnene.

Der fortælles eller skrives på tavlen, hvem børnene leger med og hvad de har lavet.

- 5.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Omfattende opfyldelse

---

6 - Sprog

I Aalborg Kommune skal alle børn sprogvurderes omkring 3,2 år og senest 2 måneder efter børnehavestart. Der udarbejdes i den forbindelse handleplaner i de tilfælde, hvor sprogvurderingerne giver anledning til opmærksomhed/indsatser. Som en del af arbejdet med den pædagogiske læreplan, skal der i dagtilbud arbejdes med kommunikation og sprog.

6.1 - A). Hvordan arbejder I med sprog og sprogstimulering i de pædagogiske læringsmiljøer?

B). Hvordan arbejder I bevidst med at være sproglige rollemodeller?

Besvarelse

A og B

Der arbejdes med sprog og sprogstimulering med henblik på understøttelse af alle børns sproglige udvikling:

Fx ved at benævne og sætte ord på barnets og egne handlinger og følelser. Ved at arbejde med sprogligt rettet opmærksomhed fx ift. sproggrupper, dialogisk læsning og sprogkuffert ud fra forskellige temaer. Ved at tale om former, farver, tal og bogstaver mm.

Der synges hver dag. Der arbejdes med en tydelig start og afslutning.

Fx tælles 1, 2, 3 og der klappes. Der arbejdes med skriftsproget fx er der billede og navn på barnets stol.

Der er fokus på dialogen med barnet, på at anvende øjenkontakt og være i børnehøjde. Der arbejdes bevidst med at være sproglig rollemodel. Der arbejdes i en vekselvirkning mellem at tale og være stille. Der er fokus på, at der er overensstemmelse mellem sproget, kropssprog og mimik. Der anvendes babytegn understøttet af ord fx mere, færdig. Ved behov anvendes der enkelte ord på barnets modersmål fx mor og far.

Der arbejdes med "sprogvurdering" af de 2-årige, forældrene inddrages og ved behov udarbejdes en handleplan.

Der samarbejdes med forældrene omkring barnets sproglige udvikling og fx vejledes forældrene i at sætte flere ord på, i dialogen med barnet.

6.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Fuldstændig opfyldelse

7 - Sundhed

I Aalborg Kommune er der en særlig sammenhæng mellem sundhedspolitikken og FN's verdensmål nr. 3 om at "sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper". Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser af børnemiljøet skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet, afhængigt af børnenes alder og modenhed. Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der vedrører dem selv, jf. FN's Børnekonventions artikel 12 om barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres. Arbejdet med sundhed og børnemiljøet omhandler desuden måltidskultur, herunder dagtilbuddets arbejde med læring i forbindelse med måltidet: rammen om måltidet, det sunde måltid og lighed i sunde vaner. På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø fremmer børns trivsel, sundhed, udvikling og læring. Ligeledes hvordan børnemiljøet vurderes i et børneperspektiv.

- 7.1 - A). Hvilke overvejelser gør I jer i forbindelse med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø således, at det styrker trivsel, udvikling, læring og dannelse hos børnene?
B). Når børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, hvordan arbejder I så med at inddrage børnene i denne vurdering?
C). Hvordan arbejder I med børns læring før-under og efter måltider?

Besvarelse

A, B og C

Der arbejdes med børnemiljøer vurderet i et børneperspektiv:

Fx ved at der gøres pædagogiske overvejelser over hvordan de fysiske læringsmiljøer understøtter barnets trivsel, læring og dannelse. Der arbejdes med relationsdannelse, med zoneinddeling og i mindre grupper af børn og pp. Det prioriteres, at der både er plads til bevægelse og vilde lege ligesom der er plads til ro og fordybelse. Der arbejdes ud fra en fast struktur som børnene kender og følger. Børnene inddrages i aktiviteter og lege ligesom pp følger barnets spor og interesse.

Fx ved at den gode stemning i vuggestuen prioriteres. Der er opmærksomhed på at barnet får tid til udvikling og læring, fx når der øves selvhjulpenhed i garderoben.

Der arbejdes med sammenhængen mellem måltider som læringsmiljø og børns læring:

Fx ved at der tales om maden, der laves i køkkenet. Der tales om dufte og lyde fra køkkenet og køkkenpersonalet inddrages i dialogen om maden. Det fortælles, at måltiderne fylder meget i løbet af dagen. Der tales med begejstring om maden og børnene smager på maden. Der øves fx selvhjulpenhed og turtagning ligesom dialogen omkring måltidet vægtes højt.

7.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Omfattende opfyldelse

---

8 - Overgange

I Aalborg Kommune skal der skabes helhed og sammenhæng for alle børn i pædagogiske tilbud og overgange mellem disse med udgangspunkt i den forståelse, at det er forældrene, der følger barnet gennem hele dets liv og at barnet og forældrenes ressourcer er i centrum. En sammenhængende overgang i Aalborg Kommune bygger på gældende politik på området.

Det gælder både i overgange fra hjem til dagpleje/vuggestue og i overgange fra dagpleje/vuggestue til børnehave, i overgange mellem dagtilbud samt i overgange fra børnehave til skole.

På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan der skabes sammenhængende overgange til og fra dagtilbud, mellem dagtilbud og skole, samt hvordan der samarbejdes med forældre herom.

- 8.1 - A). Hvordan skaber I en sammenhængende overgang for alle børn og forældre til og fra dagtilbud?
B). Hvilke tegn ser I på, at børnene oplever sammenhængende overgange og hvordan justerer I pædagogisk praksis herefter?
C). Hvad kendetegner jeres læringsmiljø det sidste år i dagtilbuddet så der skabes sammenhæng med børnehaveklassen?

Besvarelse

A og B

Der samarbejdes med forældre og evt. andre relevante aktører omkring tryghed i overgange:

Fx ved at have fokus på at skabe en tryk og rolig indkøring for det enkelte barn og forældre. Der samarbejdes tæt med forældrene om indkøringen. Forældrene tilbydes, at være i vuggestuen sammen med barnet de første par dage, så de kan få et indtryk af, hvordan dagligdagen foregår og hvordan pp er sammen med børnene. Der arbejdes med primærpædagog, som har den tætte kontakt til barnet og forældrene. Der tilbydes opstartssamtaler og samtaler efter behov.

Der arbejdes med overgange i løbet af dagen. Fx er der fokus på at mindske ventetiden for børnene. Børnene fordeles i mindre grupper, når de skal i garderoben. De andre børn leger indtil det bliver deres tur. Der er fokus på, at arbejde med læring i overgange og at det foregår på børnenes præmisser og i deres tempo.

Overgangen til børnehaven forberedes fx ved at tale med børn og forældre om børnehavestart. Når det er muligt besøges børnehaven inden opstart fx med en ven fra vuggestuen. Der laves en afskedsgave til barnet med billeder fra vuggestuetiden.

Der arbejdes med overgangsbeskrivelser og tilbydes samtaler hvis der er behov for det.

- 8.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Omfattende opfyldelse

DEN "NYE" HAVE

Plante/grave/vande

- AT INDRETTE OG BRUGE LEGEPLADSEN SOM PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ:

- * 3 Zoner med forskellige muligheder
- * MINDRE GRUPPER - OGSÅ PÅ LEGEPLADSEN

- EN PÆDAGOGIK MED UDGANGSPUNKT I DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG:

- * HVAD LIVER MENING FOR 0-2 ÅRS BØRN?
- * HVAD ER BØRNENE OPTAGT AF?
- * LEG
- * LÆRING:

"AL LÆRING STARTER MED OPMÆRKSOMHED."

Børns opmærksomhed udvikles gennem samspil med nærværende voksne, som er til at hjælpe barnet med at være udholdende og koncentreret omkring en aktivitet. (Mogens Hansen)

Spi

K
A
R
T
O
F
L
E
N